

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! atheneum Ekeren te EKEREN

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	40618-40601
Instellingsnummer	40618
Instelling	GO! atheneum Ekeren
Directeur	Ann CUVELIER
Adres	Pastoor De Vosstraat 19 - 2180 EKEREN
telefoon	03-541.14.28
fax	03-541.91.73
e-mail	ka.ekeren@g-o.be
website	http://www.ka-ekeren.be
Bestuur van de instelling	GO! scholengroep Ant1gon
Adres	Frank Craeybeckxlaan 24 - 2100 DEURNE
Scholengemeenschap	SGGO nr1 Antwerpen-Wommelgem-Zwijndrecht
Adres	Frank Craeybeckxlaan 24 - 2100 DEURNE
CLB	GO! centrum voor leerlingenbegeleiding Antwerpen
Adres	Berchemstadionstraat 1 - 2600 BERCHEM
Dagen van het doorlichtingsbezoek	05-11-2012, 06-11-2012, 07-11-2012, 08-11-2012, 09-11-2012, 12-11-2012
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	12-11-2012
Datum bespreking verslag met de instelling	11-12-2012
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Liesbet Waumans
Teamleden	Marina Droessaert Bart Maes Jos Vermijl
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS.....	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Wiskunde in de basisvorming van aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen en Latijn (2005/044)	8
3.1.1.2 Wiskunde in de basisvorming (en het specifiek gedeelte) van aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen en derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Humane wetenschappen en Latijn-moderne talen (2005/044, 2006/059)	10
3.1.1.3 Cultuur- en gedragswetenschappen in het specifieke gedeelte van aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (2006/019, 2006/022, 2006/40, 2006/049)	12
3.1.1.4 Latijn in het specifieke gedeelte van aso tweede graad in de studierichting Latijn en van aso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde (2008/015, 2008/023)	15
3.1.1.5 Chemie in de basisvorming en het specifieke gedeelte van aso derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (2011/014)	16
3.1.1.6 Fysica in de basisvorming en het specifieke gedeelte van aso derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (2006/048)	18
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	20
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	21
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	22
4.1 Professionalisering	22
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	22
4.2 Begeleiding	23
4.2.1 Leerbegeleiding	23
4.3 Evaluatie	24
4.3.1 Evaluatiepraktijk	24
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	26
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	28
6.1 Wat doet de school goed?.....	28
6.2 Wat kan de school verbeteren?	28
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	28
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG	29
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	29
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van structuuronderdelen om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan. Hierbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De middenschool en het koninklijk atheneum te Ekeren zijn gelegen op een gemeenschappelijke campus in een groene omgeving. Beide scholen profileren zich naar de buitenwereld als één school. In beide verslagen zullen ze ook als 'de school' worden vermeld, tenzij er specifiek onderscheid wordt gemaakt. De school organiseert een A-stroom waarin ze de leerlingen breed wil vormen en oriënteren voor hun verdere schoolloopbaan en een ruim aso-studieaanbod, dat voorbereidt op voortstuderen in het hoger onderwijs. De school maakt deze verwachtingen grotendeels waar. Qua attestering en slaagcijfers in het hoger onderwijs volgt de school globaal de Vlaamse gemiddelden. Meer leerlingen kiezen voor een professionele bachelor dan voor een academische opleiding.

De school wordt geleid door twee directeurs die sinds enkele jaren hun functie bekleden. Zij ervaren door een aantal beleidsmatige initiatieven van de overkoepelende scholengroep Ant1gon een degelijke ondersteuning voor hun beleid, zowel op onderwijskundig en infrastructureel vlak als voor wat betreft het welzijnsbeleid. Het directieteam voert een dynamisch, maar tegelijkertijd een participatief, stimulerend en laagdrempelig beleid. Na een periode van onrust en spanning is de schoolleiding erin geslaagd het welbevinden, het vertrouwen en de betrokkenheid van de personeelsleden te herstellen. Dit resulteert in een aangenaam schoolklimaat.

Het erkenningsonderzoek van de doorgelichte vakken leidt tot uiteenlopende bevindingen. De leerplanrealisatie voor cultuur-en gedragswetenschappen is een voorbeeld van goede praktijk. Ook in de vakken Latijn en natuurwetenschappen voldoet de leerplanrealisatie. Voor wiskunde in de tweede en derde graad en voor chemie en fysica in de derde graad werden evenwel lacunes in de leerplanrealisatie vastgesteld die leiden tot een in de tijd beperkt gunstig advies. In de derde graad worden de specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie in de beide polen van de tweepolige studierichtingen niet altijd volledig gerealiseerd. De aansturing vanuit het schoolbeleid en de aanwezige deskundigheid binnen de vakgroepen bieden perspectieven op het wegwerken van deze tekorten binnen een termijn van drie schooljaren.

In het kwaliteitsonderzoek van de onderzochte processen zijn er een aantal positieve vaststellingen. De leerbegeleiding en schoolloopbaanbegeleiding scoren sterk. De school vertrouwt de eerstelijnszorg toe aan de vakleraren en ze voorziet in structurele remediërende begeleiding voor leerlingen met meer of andere noden. Er is een voltijdse leerlingenbegeleider aangesteld en er is een brede waaier van begeleidende initiatieven. In het kader van schoolloopbaanbegeleiding is een leerlingportfolio ontworpen waarin studiekeuze, leerattitude en het leerproces worden opgevolgd. Het leerlingvolgsysteem wordt op een efficiënte wijze gebruikt om leerproblemen te signaleren en om remediëringsinitiatieven te registreren.

Inzake deskundigheidsbevordering moedigt de schoolleiding professionalisering aan. Ze hanteert daarbij een gestructureerd nascholingsplan. Nascholing is een bewust aandachtspunt bij de functioneringsgesprekken. De nascholingsmiddelen worden goed gebruikt en de school investeert ook in extra middelen om tegemoet te komen aan de noden. Er wordt over het scholingsaanbod gecommuniceerd en de directie stimuleert de mogelijkheden tot deskundigheidsbevordering. De gevolgde nascholingen worden geïnventariseerd en geëvalueerd. De effecten van zowel interne als externe professionaliseringsinspanningen worden evenwel nog niet gemeten. Gerichte bijsturingsvoorstellen worden nog niet geformuleerd.

De evaluatiepraktijk is in ontwikkeling. Het schoolbeleid streeft een leerplangerichte en valide evaluatie na, waarbij niet alleen leerinhouden, maar ook vaardigheden en attitudes worden beoordeeld. Uit de doorlichting blijkt dat die verwachtingen nog uiteenlopend worden ingelost. Toets- en examenopgaven zijn nog veeleer leerboek- en leerinhoudgericht en kennis en reproductie krijgen een groot gewicht. De evaluatie van vaardigheden en attitudes verdient bijsturing. De richtlijnen voor de evaluatie zijn uitgeschreven in het schoolreglement en de informatiebrochure voor de leraren. In de middenschool wordt een beperkt aantal vakken permanent geëvalueerd. In de derde graad is een kwaliteitsvol instrument

ontworpen voor de evaluatie van de onderzoekscompetentie. De motivering van de B- en C-attesten gebeurt in de middenschool voldoende onderbouwd, in het atheneum is dat veeleer summier. Opvallend is de zorg voor de rapportcommentaren, die aanmoedigend en ook remediëringgericht geformuleerd zijn.

De school scoort sterk op participatief vlak. Naast de officiële participatieorganen zijn ook de leerlingen- en ouderraad actief. De voorbije jaren zijn tal van werkgroepen opgericht die het schoolbeleid onderwijskundig en organisatorisch ondersteunen, een gevolg van het toegenomen engagement en welbevinden van heel wat personeelsleden en het laagdrempelig schoolbeleid.

Zowel op het niveau van de scholengroep als op schoolniveau is er een duidelijke aandacht voor kwaliteitszorg. De scholengroep werkt met een externe organisatie en men focust zich nu op verdere analyse en bijsturing op lokaal vlak. Ook de slaag- en attesteringsgegevens worden in kaart gebracht.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Economie	wiskunde	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	wiskunde	cultuurwetenschappen, gedragswetenschappen
Graad 2 ASO Latijn	wiskunde	Latijn
Graad 2 ASO Wetenschappen	wiskunde	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	wiskunde	
Graad 3 ASO Economie-wetenschappen	chemie, fysica	chemie, fysica
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	wiskunde	cultuurwetenschappen, gedragswetenschappen
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	wiskunde	Latijn
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	chemie, fysica	chemie, fysica, Latijn
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde		Latijn
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	chemie, fysica	chemie, fysica
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	chemie, fysica	chemie, fysica

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Wiskunde in de basisvorming van aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen en Latijn (2005/044)

Voldoet

De leerplanrealisatie voor wiskunde in de basisvorming is volledig, evenwichtig en verloopt met voldoende diepgang. De evaluatie is voldoende valide.

Onderwijsaanbod In de tweede graad volgen de leerlingen van Humane wetenschappen en sommige leerlingen van Economie (met extra talen) en Latijn (met extra talen) het leerplan op basis van vier wekelijkse lestijden in II, 1 en in II, 2. De overige leerlingen van Economie (met extra wetenschappen) en Latijn (met extra wetenschappen) volgen het leerplan op basis van vier wekelijkse lestijden in de basisvorming en één extra lestijd in het keuzegedeelte, zowel in II, 1 en in II, 2. Het naast elkaar aanbieden van twee leerwegen in de studierichtingen Economie en Latijn is ingegeven door de zorg om in de tweede graad een zo breed mogelijke basis aan te bieden om een ruime studiekeuze open te laten in de derde graad. Hierdoor biedt de school voor eenzelfde structuuronderdeel twee verschillende inhouden aan. In de officiële documenten (notulen van de delibererende klassenraad, adviezen, rapporten) werden tot heden geen conflicten vastgesteld. De school waakt er voldoende over dat in de studierichting met vier wekelijkse lestijden de uitgangspunten (uitstel van studiekeuze en eenpoligheid van de studierichtingen van de tweede graad) worden gevrijwaard en er geen hypotheek wordt gelegd op de aansluiting met de derde graad.

In Humane wetenschappen wordt doelgericht gewerkt aan de realisatie van de eindtermen rond vaardigheden (leerplan blz. 7-9). In de andere structuuronderdelen met vier wekelijkse lestijden is de aandacht voor deze eindtermen minder expliciet aanwezig.

In de structuuronderdelen met een extra wekelijkse lesuur stelt de vakgroep als doel om naast de leerplandoelen uit de basisvorming ook uitbreidingsdoelen te realiseren (zoals verplicht in Wetenschappen). Zowel in het schooljaar 2011-2012 als in het schooljaar 2010-2011 is men daar niet in geslaagd en heeft men de vijf beschikbare lestijden benut om vooral de doelstellingen van de basisvorming te realiseren. Hiermee wordt wel voldaan aan de realisatie van het opgelegde leerplan, maar heeft men niet de eigen doelstellingen kunnen realiseren. De betrokken vrij te kiezen uitbreidingsdoelstellingen rond vectoren (doelen 2.4.1 t.e.m. 2.4.4) en rijen (doelen 1.5.1, 1.5.2, 1.5.4) werden niet behandeld. Het extra wekelijkse lesuur kent onvoldoende rendement omdat een aantal leerplandoelen veel meer aandacht krijgen ten nadele van bijvoorbeeld de leerplandoelen rond statistiek en ruimtemeetkunde. De aandacht voor de meeste vaardigheidsgerichte eindtermen (vooral Et 10 en 11, maar ook Et 1, 2, 3) is veeleer matig (leerplan blz. 8-9). De visie van het leerplan (blz. 3) rond

diepgang, moeilijkheidsgraad, inzicht, parate kennis en lesrendement wordt relatief goed vertaald.

De verwachtingen in het leerplan rond begeleid zelfstandig leren (bzl) krijgen quasi geen aandacht. Hierdoor laat men kansen liggen om de vaardigheidsgerichte eindtermen te realiseren. Op deze wijze krijgen ook drie pijlers van het pedagogisch project van het Gemeenschapsonderwijs onvoldoende aandacht (leerplan blz. 51). Deze situatie vormt een breuk met de doelgerichte aandacht voor bzl in de eerste graad.

De leraren leggen de klemtoon overwegend op de ontwikkeling van de reken- en de tekenvaardigheden. De andere vakgebonden vaardigheden (denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden) komen minder aan bod. De aandacht voor een algemeen verzorgd taalgebruik en instructietaal is leraargebonden.

De eindtermen rond ICT en de ICT-verwachtingen in de leerplandoelen krijgen aandacht in de lessen. Het digitaal platform is op administratief vlak ingeburgerd. Het inschakelen van het digitaal platform als leerplatform in het onderwijsleerproces is leerkrachtgebonden.

Uitrusting De school beantwoordt aan de eisen in de leerplannen rond de materiële uitrusting om de doelstellingen te realiseren. De school heeft gezorgd dat elke wiskundeleraar gebruik kan maken van minstens één computer met degelijk projectiesysteem. Numeriek zijn er voor de leerlingen voldoende computers, maar de beschikbaarheid van het computerpark is beperkt afgestemd op een vlotte ICT-integratie.

Evaluatiepraktijk De examens worden in overleg opgesteld en hebben een moeilijkheidsgraad die overeenkomt met de verwachtingen in de leerplannen. De resultaten zijn vrij normaal verdeeld. De resultaten sporen met de resultaten voor de andere vakken.

De verwachtingen van de directie rond evaluatie (o.a. noteren van de leerplandoelen in de evaluatie) worden niet door iedereen opgevolgd. De leerlingen (en ouders) krijgen productfeedback, maar weinig of geen procesfeedback. Men hanteert overwegend een testcultuur. Er zijn initiatieven om naast kennis ook vaardigheden en vakgebonden attitudes te evalueren.

Leerbegeleiding Er wordt door de meeste leraren expliciet gewerkt aan de ontwikkeling van het zelfvertrouwen bij de leerlingen. Om de leerlingen te motiveren tot probleemoplossend denken, wordt hen in voldoende mate het besef bijgebracht dat de redenering even belangrijk is als het resultaat zelf. De communicatie is overwegend stimulerend (versus sturend) en gericht op inzet (versus prestatie). De leraren leveren voldoende inspanningen om alle leerlingen mee te krijgen en ze te begeleiden in hun studietraject. Het stimuleren van een actief leerproces is leraargebonden. De afstemming van de eindtermen rond 'leren leren' op de nieuwe leerstof is leraargebonden. De zorgbreedte van de leraren uit zich positief in bijwerklessen, inhaallessen of het geven van extra taken voor instromers of leerlingen met leerachterstand. Eventuele leerstoornissen worden aangepakt met

compenserende maatregelen en bijkomende studiebegeleiding.

Deskundigheidsbevordering De aanwezige vakkennis wordt aangevuld met pedagogisch-didactische nascholing en ondersteuning door de begeleidingsdienst.
Om de eigen onderwijskwaliteit te toetsen en de leerlingen te enthousiasmeren voor de wiskunde neemt de school deel aan externe evaluatiemomenten (olympiades).
Op de vakvergaderingen worden vakoverstijgende, vakgebonden en beleidsvoorbereidende onderwerpen besproken. Een aantal algemene doelen worden elke vakvergadering verfijnd of bijgestuurd vanuit het kwaliteitsmodel PDCA (plan do check act).

3.1.1.2 Wiskunde in de basisvorming (en het specifiek gedeelte) van aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen en derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Humane wetenschappen en Latijn-moderne talen (2005/044, 2006/059)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie voor wiskunde in de basisvorming (tweede graad en derde graad) en het specifiek gedeelte (tweede graad) is onvolledig, niet evenwichtig en een aantal domeinen krijgen onvoldoende diepgang. Omdat hierdoor niet alle leerplandoelstellingen worden geëvalueerd is de evaluatie onvoldoende valide.

Onderwijsaanbod In de tweede graad in de studierichting Wetenschappen worden de verschillende domeinen van het leerplan binnen een lesweek altemeer aangeboden zoals voorgesteld in de leerplannen. Zowel in het schooljaar 2011-2012 als in het schooljaar 2010-2011 werden de verplichte uitbreidingsdoelstellingen rond vectoren (doelen 2.4.1 t.e.m 2.4.4) en rijen (doelen 1.5.1, 1.5.2, 1.5.4) niet behandeld in het structuuronderdeel Wetenschappen, zowel in de door de school gevormde lesgroep Wetenschappen met extra wetenschappen als in de lesgroep Wetenschappen met extra talen. Een aantal leerplandoelen krijgen veel meer aandacht ten nadele van bijvoorbeeld de leerplandoelen rond statistiek en ruimtemeetkunde. Ondanks de relatief sterke leerlingen en de ruimte die het leerplan biedt, wordt niet ingegaan op het leerplanvoorstel om naast de basisdoelstellingen en de uitbreidingsdoelstellingen vrijblijvend enkele verdiepingsdoelstellingen te behandelen. Bovendien is de realisatie van de meeste vaardigheidsgerichte eindtermen (vooral Et 10 en 11, maar ook Et 1, 2, 3) ontoereikend (leerplan blz. 8-9). Hierdoor komen o.a. de leerplandoelen met betrekking tot 'het oplossen van problemen' minder expliciet aan bod. De visie van het leerplan (blz. 3) rond diepgang, moeilijkheidsgraad, inzicht, parate kennis en lesrendement wordt relatief goed vertaald naar de klaspraktijk in II,1 maar in onvoldoende mate in II,2.

Zowel in het schooljaar 2011-2012 als in het schooljaar 2010-2011 werd in de derde graad nagelaten om naast analyse en stochastiek één verplicht keuzeonderwerp te behandelen (leerplan blz. 10, 11). Bovendien is de realisatie van de meeste vaardigheidsgerichte eindtermen (vooral Et 2, 4, 12, maar ook Et 1, 3, 11, 13) ontoereikend (leerplan blz. 5-8). De visie van het leerplan (blz. 4) rond diepgang, moeilijkheidsgraad, inzicht, parate kennis en lesrendement wordt in onvoldoende mate vertaald.

De oorzaken voor de onvolledige en onevenwichtige realisatie van het graadsleerplan situeren zich rond tekorten in klasmanagement,

lesvordering en een gemis aan structuur in II, 2 en in de derde graad. De planningsdocumenten waren op het ogenblik van de doorlichting onvolledig. Dit toont aan dat ze niet worden ingezet als werkinstrumenten om de vooropgestelde leerplandoelstellingen binnen de beschikbare tijd te realiseren of waarbij op- en aanmerkingen het jaarplan een extra informerend karakter geven.

De verwachtingen in het leerplan rond begeleid zelfstandig leren (bzl) krijgen quasi geen aandacht, noch in de tweede graad, noch in de derde graad. Hierdoor laat men kansen liggen om de vaardigheidsgerichte eindtermen te realiseren en krijgen drie pijlers van het pedagogisch project van het Gemeenschapsonderwijs onvoldoende aandacht (leerplan blz. 51). Deze situatie vormt een breuk met de doelgerichte aandacht voor bzl in de eerste graad.

De gelijkgerichtheid rond de leerplanrealisatie en klasmanagement, zowel binnen de graad als over de graden heen is op verschillende vlakken zoek.

De leraren leggen de klemtoon overwegend op de ontwikkeling van de reken- en de tekenvaardigheden. De andere vakgebonden vaardigheden (denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden) komen minder aan bod. De aandacht voor een algemeen verzorgd taalgebruik en instructietaal is leraargebonden.

De eindtermen rond ICT en de ICT-verwachtingen in de leerplandoelen krijgen aandacht in de lessen. Het digitaal platform is op administratief vlak ingeburgerd. Het inschakelen van het digitaal platform als leerplatform in het onderwijsleerproces is leerkrachtgebonden.

Uitrusting De school beantwoordt aan de eisen in de leerplannen rond de materiële uitrusting om de doelstellingen te realiseren. De school heeft gezorgd dat elke wiskundeleraar gebruik kan maken van minstens één computer met degelijk projectiesysteem. Numeriek zijn er voor de leerlingen voldoende computers, maar de beschikbaarheid van het computerpark is beperkt afgestemd op een vlotte ICT-integratie.

Evaluatiepraktijk De verwachtingen van de directie rond evaluatie (o.a. noteren van de leerplandoelen in de evaluatie) worden niet door iedereen opgevolgd.

De leerlingen (en ouders) krijgen productfeedback, maar weinig of geen procesfeedback. Men hanteert overwegend een testcultuur. Er zijn initiatieven om naast kennis ook vaardigheden en vakgebonden attitudes te evalueren.

De evaluatieresultaten op jaarbasis zijn vrij normaal verdeeld. De resultaten sporen met de resultaten voor de andere vakken. De evaluatie is echter onvoldoende valide omdat een pakket leerplandoelen niet ondervraagd wordt. Deze situatie zet een vlotte overstap naar een aantal studierichtingen in de derde graad onder druk.

In de derde graad liggen de resultaten voor wiskunde gemiddeld hoger dan voor de andere vakken. Dat in de examenopgaven de oplossingsstrategie meestal expliciet wordt opgenomen heeft zeker een positieve invloed op de resultaten. De evaluatie is echter onvoldoende valide omdat een pakket leerplandoelen (keuzeonderwerp) niet ondervraagd wordt.

Leerbegeleiding Het stimuleren van een actief leerproces is leraargebonden. Omwille van het ontbreken van een doordachte lesopbouw trapt men vooral in II, 2 en in de derde graad in de valkuil van de improvisatie. De leerlingen missen hierdoor voorbeelden om een gestructureerde redenering op te zetten. Ze worden onvoldoende uitgedaagd om meer en meer het leerproces zelf in handen te nemen, mede door de ontbrekende aandacht voor bzl. Tot een afstemming van de eindtermen rond 'leren leren' op de nieuwe leerstof komt men nauwelijks of niet. Het onvoldoende beheersen van de eindtermen 'leren leren' rond opvattingen over leren (Et 1, 2) en problemen oplossen (Et 6, 7) zetten een druk op de leerplanrealisatie.

De zorgbreedte van de leraren uit zich positief in bijwerkklessen, inhaallessen of het geven van extra taken voor instromers of leerlingen met leerachterstand. Eventuele leerstoornissen worden aangepakt met compenserende maatregelen en bijkomende studiebegeleiding.

Deskundigheidsbevordering De aanwezige vak kennis wordt aangevuld met pedagogisch-didactische nascholing en ondersteuning door de begeleidingsdienst. Het aangeleerde geeft echter onvoldoende aanleiding tot vernieuwingen en verbeteringen in de klaspraktijk.

Om de eigen onderwijskwaliteit te toetsen en de leerlingen te enthousiasmeren voor de wiskunde neemt de school deel aan externe evaluatiemomenten (olympiades).

Op de vakvergaderingen worden vakoverstijgende, vakgebonden en beleidsvoorbereidende onderwerpen besproken. Een aantal algemene doelen worden elke vakvergadering verfijnd of bijgestuurd vanuit het kwaliteitsmodel PDCA (plan do check act).

3.1.1.3 Cultuur- en gedragswetenschappen in het specifieke gedeelte van aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (2006/019, 2006/022, 2006/40, 2006/049)

Voldoet

De specifieke eindtermen en de leerplandoelstellingen worden op een kwaliteitsvolle wijze bereikt. De studieresultaten zijn gebaseerd op een leerplangericht aanbod en op een valide en representatieve evaluatiepraktijk.

Onderwijsaanbod De leerplandoelstellingen voor cultuur- en gedragswetenschappen worden nagenoeg volledig en met voldoende evenwicht en diepgang aangeboden. De leerlingen worden opgeleid om begrippen, visies, theoretische concepten en structuren tot een coherent geheel van vakspecifieke competenties te integreren. Er wordt daarbij dikwijls gewerkt met toepassingen op concrete, actuele vraagstukken. Leerlingen krijgen ook geregeld de kans om actief en grondig met de leerstof aan de slag te gaan door aan de hand van uitdagende opdrachten zelfstandig of in groep kennis en inzicht op te bouwen en vaardigheden aan te leren en toe te passen. Kenmerkend voor de aanpak in beide vakken is verder het stimuleren van creativiteit en het aanleren en inoefenen van communicatieve en sociale vaardigheden. In het onderwijsaanbod gaat aandacht naar samenhang binnen en tussen cultuur- en gedragswetenschappen. Er zijn nog kansen om meer leerplangerichte samenwerkingsverbanden op te zetten met vakken van de basisvorming.

Naar enkele doelen gaat weinig of geen expliciete aandacht. Dit geldt in de tweede graad cultuurwetenschappen voor de doelen in verband met het kritisch evalueren van instellingen op plaatselijk niveau en de positie van de jongere in de samenleving. Ook de wisselwerking tussen de maatschappelijke velden kan explicieter worden geëxploreerd. In de derde graad komen wetenschap en techniek als cultuurdimensies niet aan bod. Voor gedragswetenschappen wordt in de tweede graad het doel i.v.m. het verenigingsleven niet aangeboden en is de aandacht voor het doel i.v.m. de invloed van referentiekaders op interactie en communicatie beperkt. In de derde graad worden de doelen met betrekking tot sociaalpsychologische experimenten en met betrekking tot individualisme en collectivisme niet aangereikt.

De uitwerking van de doelen in verband met de onderzoekscompetentie ondersteunt en versterkt de leerplanrealisatie. De onderzoekscompetentie is geïntegreerd in beide vakken en wordt theoretisch goed onderbouwd. De toepassing gebeurt van II, 1 tot III, 1 aan de hand van beperkte onderzoeken met opgelegde opdrachten. Op deze wijze worden deelcompetenties in elk leerjaar aangeleerd en ingeoeffend. In het laatste jaar is er een eindwerk waarin alle deelcompetenties moeten worden toegepast. De opdrachten zijn nog niet gebaseerd op een leerlijn met een duidelijke evolutie over de vier leerjaren waardoor de opbouw van de deelcompetenties niet helemaal progressief is en de toepassing van de verschillende onderzoeksmethoden niet altijd evenwichtig is. Dankzij een intense begeleiding door een mentor die aan de hand van een portfolio concrete feedback geeft op de vorderingen van het onderzoek, slagen de leerlingen er in eindwerken te realiseren die aan de criteria van de specifieke eindtermen voldoen. Er is aandacht voor alle fasen van de onderzoekscompetentie maar het confronteren van de onderzoeksresultaten met andere standpunten komt te weinig expliciet aan bod.

Evaluatiepraktijk De evaluatie van beide vakken is evenwichtig gespreid over alle onderdelen van de leerplannen. Hoewel het beheersingsniveau niet geëxpliciteerd is, peilt de evaluatie op een vrij evenwichtige wijze naar reproductie, inzicht en toepassing. Voor de evaluatie van het dagelijks werk wordt gebruik gemaakt van individuele opdrachten en groepswork, van taken en toetsen. De vraagstelling op de toetsen is representatief voor de lespraktijk. De toetsen voor dagelijks werk en de aard van vragen en opdrachten zijn meestal een afspiegeling van het beheersingsniveau dat gevraagd wordt bij de examens. De vraagstelling op toetsen en examens is gevarieerd, uitdagend, vindingrijk en doet een beroep op verschillende leerstijlen. Er is aandacht voor transfer aan de hand van nieuw aangeboden voorbeelden, artikels, websites, casussen, afbeeldingen en statistisch materiaal. Af en toe is de vraagstelling voor verbetering vatbaar wat duidelijkheid en betrouwbaarheid betreft. Sommige examens zijn opvallend lang waarbij nogal wat gelijkaardige opdrachten peilen naar de beheersing van dezelfde leerplandoelen. Er is bij sommige taken en opdrachten aandacht voor reflectie over het eigen leren.

De beoordelingscriteria voor de onderzoekscompetentie waren vorig schooljaar afgestemd op de specifieke eindtermen maar niet tot op het niveau waarop deze in de leerplannen zijn geconcretiseerd. De

concretisering van de criteria was niet steeds functioneel voor de opbouw van de onderzoekscompetentie. Het evaluatiesysteem is sinds dit schooljaar gebaseerd op beoordelingscriteria die op een zeer verfijnde manier zijn afgestemd op de verschillende deelcompetenties en 'aandachtspunten' die in de leerplannen beschreven zijn. Een vijfpuntenschaal en gedetailleerde schriftelijke commentaar zorgen voor informatierijke feedback op de deelopdrachten per onderzoeksfase. Op deze wijze worden de vorderingen van nabij opgevolgd en is ook een genuanceerde eindevaluatie mogelijk. Naast evaluatie door de leerkracht is er ook zelfreflectie en bij het 'presenteren' is er aandacht voor peerevaluatie. De schoolbrede afspraken over het aandeel in de evaluatie en rapportering van de betrokken vakken tonen aan dat het gewicht van de onderzoekscompetentie overeenstemt met het aandeel ervan in de specifieke eindtermen.

De leerlingresultaten zijn behoorlijk tot goed. Indien er tekorten zijn voor de onderzochte vakken, vallen deze samen met tekorten voor andere vakken. De participatie aan en het studiesucces in de vervolgopleiding op het niveau professionele bachelor zijn ongeveer gelijk aan het Vlaams gemiddelde.

- Rapporteringspraktijk** De rapportcommentaren zijn informatief. De formulering ervan is aanmoedigend, stimulerend en maant in sommige gevallen aan tot meer inzet. Een aantal rapportcommentaren geeft feedback over de beheersing van bepaalde leerplanonderdelen, andere verwijzen naar de leerstijl van leerlingen of naar de wijze waarop zij hun leren organiseren. Leerlingen worden er via de rapporten toe aangezet remediëring te volgen.
- Leerbegeleiding** Het team creëerde een rijke leeromgeving met gedeeltelijk zelf ontwikkeld studiemateriaal dat goed gestructureerd en gedocumenteerd is en frequent wordt aangevuld met actuele informatie en bronnen. Bij heel wat leerplanonderdelen wordt gebruik gemaakt van activerende werkvormen en is er aandacht voor coöperatief leren via groepswerk. De leraren slagen er dikwijls in aan te sluiten bij de leefwereld van de leerlingen. Er zijn boeiende opdrachten en ook enkele interessante excursies en extra-murosactiviteiten. Deze kunnen nog worden uitgebreid met het oog op een meer contextrijke en levensechte ondersteuning van het leerproces. Er wordt vooral vanaf II, 2 voor sommige leerplanonderdelen met vormen van begeleid zelfstandig leren gewerkt wat er voor zorgt dat leerlingen in toenemende mate het eigen leerproces in handen moeten nemen. Om eventuele leerproblemen te kunnen detecteren, wordt er frequent getoetst. Er zijn syntheseopdrachten en leerstofoverzichten die de leerlingen op examens helpen voorbereiden. Instromers worden begeleid aan de hand van een inhaalpakket. Wanneer leerlingen zwakke resultaten behalen, kunnen ze op vakbonden remediëring rekenen. Indien de problemen te maken hebben met het zelf sturen van het leerproces of met het inzichtelijk verwerken van de leerstof, worden leerlingen begeleid in zogenaamde 'leerateliers'.
- Uitrusting** De leermiddelen en de infrastructuur ondersteunen de leerplanrealisatie. Er is een ruim vaklokaal met een computer en projectiemateriaal. De kwaliteit van de internetverbinding is niet optimaal. Het team maakt efficiënt gebruik van het open leercentrum en het computerlokaal voor

groepswork en voor begeleid zelfstandig leren. Het digitaal platform van de school wordt frequent aangewend als didactisch instrument.

Deskundigheidsbevordering Het aantal titularissen in het team is beperkt. Naast formele vergaderingen over een breed gamma aan onderwerpen is er daarom heel wat informeel overleg. De deskundigheid en de betrokkenheid van het team op de kwaliteit van de opleiding en op de bredere schoolwerking zijn hoog.

3.1.1.4 Latijn in het specifieke gedeelte van aso tweede graad in de studierichting Latijn en van aso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde (2008/015, 2008/023)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De leerplaninhouden worden volledig aangeboden. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod De leerplanrealisatie gebeurt zorgvuldig voor wat de aangeboden leerinhouden betreft. De planningsdocumenten vermelden de leerplandoelstellingen die aan de behandelde leerinhouden zijn verbonden. In de tweede graad worden de leerinhouden grammatica gerepeteerd en voldoende aangevuld. Er is een grammaticaoverzicht opgesteld dat leerlingen tot en met de derde graad gebruiken en raadplegen. Het inoefenen gebeurt evenwel, net zoals in de eerste graad, buiten lectuurverband, in aparte en seriële oefeningen. Morfologische items worden vaak buiten zinsverband geoefend, de syntactische items in losse zinnen. Deze werkwijze hypothekeert de transfer van grammaticale kennis naar lectuur.

In beide graden worden de leerinhouden op een zeer volledige manier verwerkt. Voor alle auteurs en genres is er zeer kwaliteitsvol lesmateriaal opgesteld, met aandacht voor historische situering, grammaticale en lexicale ondersteuning, wetenschappelijke omkadering, actualisering, receptie, tekstbespreking en stilistiek. Waardevol is ook het overzicht op het geheel van het gelezen werk via vertalingen en samenvattingen. In alle leerjaren wordt een voldoende hoeveelheid tekst gelezen, met een duidelijke progressie van de tweede naar de derde graad. Ook alle auteurs en genres komen met voldoende diepgang aan bod. De leerplandoelstelling m.b.t. het toepassen van een lektuurmethode wordt niet voor alle leerlingen gerealiseerd. Tijdens de lektuurlessen hanteert men een lineaire leesstijl, maar die wordt nog te weinig expliciet en systematisch aan de leerlingen aangeleerd. Het leesproces verloopt zeer vertaalgericht, zodat voor veel leerlingen het tekstbegrip via de Nederlandse vertaling tot stand komt. Tijdens het lezen wordt veel probleemoplossing door de leraar ingevuld. Deze elementen leiden tot de vaststelling dat de leesvaardigheid van heel wat leerlingen veeleer beperkt is.

De specifieke eindtermen m.b.t. onderzoekscompetentie worden uiteenlopend gerealiseerd. In de tweede graad zijn er goed uitgewerkte opdrachten waarbij de verschillende fasen van het leren onderzoeken systematisch worden aangeleerd. In de derde graad wordt evenwel weinig rendement uit deze geleidelijke opbouw geput. De diepgang en de kwaliteit van de voorgelegde werken beantwoorden niet steeds aan de vooropgestelde criteria in de evaluatiedocumenten. In III, 1 is er een integrale groepsopdracht voor alle leerlingen. In III, 2 heeft de school

gekozen voor een eindwerk in een van beide polen.

Evaluatiepraktijk Grammatica en vocabularium worden na repetitie frequent bevraagd, maar lectuur krijgt terecht het grootste gewicht. De vraagstelling beslaat zowel in de toetsen als in de examens alle leerplaninhouden. De verschillende lektuuronderdelen worden genuanceerd bevraagd. Ook leesvaardigheid, zij het in korte tekstfragmenten, komt aan bod.
De grotere repetitietoetsen en de examens zijn met zorg gelay-out en bevatten de puntenverdeling. Voor de verschillende leerplancomponenten zijn binnen de vakgroep puntengewichten vastgelegd, ook voor de cijfers dagelijks werk.
De attitudes 'in orde zijn' en 'meewerken tijdens de lessen' worden voor 10 % verrekend in het cijfer voor dagelijks werk.

Leerbegeleiding Er heerst een aangenaam lesklimaat. Er is preventief voldoende zorg voor het duidelijk aanbrengen en inoefenen van de leerinhouden. Het lesmateriaal is voldoende uitdagend en biedt een veelzijdig curriculum. Alle lesdocumenten zijn beschikbaar op het digitale schoolplatform. Dat wordt ook intensief gebruikt voor het posten van taken en eventuele zorgvragen. Ondanks deze positieve aspecten belemmert een aantal factoren de volwaardige uitbouw van de leerbegeleiding. Niet alle leerlingen worden tijdens het leesproces voldoende actief bij de probleemoplossing betrokken, waardoor er onvoldoende leesvaardigheid wordt ontwikkeld. De leerlijn voor het verwerven van onderzoeksvaardigheid wordt degelijk en gefaseerd uitgewerkt, maar in de derde graad zijn de eisen voor diepgang en kwaliteit in de werkstukken veeleer laag. Op deze manier worden de leerlingen onvoldoende gestimuleerd hun intrinsieke capaciteiten ten volle te ontplooiën.

Uitrusting Het vaklokaal is uitgerust met voldoende digitale middelen die geregeld worden gebruikt. Een projectiescherm of –bord kan evenwel het gebruik van de beamer optimaliseren. Ook de andere vereiste leermiddelen zijn beschikbaar. De aankleding van het lokaal verwijst op een aangename manier naar de klassieke wereld.

3.1.1.5 Chemie in de basisvorming en het specifieke gedeelte van aso derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (2011/014)

Voldoet niet

De vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen worden onvoldoende gerealiseerd. Het vak chemie draagt daardoor te weinig bij tot het bereiken van de eindtermen over onderzoekscompetentie door alle leerlingen van de pool wetenschappen. De leerlingresultaten steunen niet op een voldoende valide evaluatie. De evaluatiepraktijk sluit te weinig aan bij de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod De theoretische leerplandoelstellingen worden met een andere diepgang en uitgebreidheid aangeboden dan het leerplan aangeeft. In III, 1 worden de onderdelen over atoombouw en chemisch evenwicht diepgaander en ruimer uitgewerkt dan het leerplan vereist. Zo wordt een aantal lessen besteed aan het leren tekenen van ruimtelijke orbitaalstructuren, terwijl het leerplan verwijst naar het interpreteren van gegeven structuren. Het golfkarakter van het elektron wordt uitvoerig besproken, zonder rekening te houden met mogelijke overlappingen in het vak fysica. Bij de bespreking

van de koolwaterstoffen in III, 2 worden eigenschappen en bereidingswijzen exhaustiever behandeld dan het leerplan vooropstelt. In beide leerjaren worden de uitbreidingsdoelen systematisch aangeboden, ongeacht de jaarvordering.

De kennisoverdracht gebeurt gestructureerd en vakdeskundig. Ze is gericht op een uitgebreide kennis en een hoog beheersingsniveau van de leerlingen, met het oog op verdere studies. De hoge eisen die worden gesteld, zorgen echter voor een druk op de beschikbare lestijd waardoor een aantal doelstellingen niet kan worden gerealiseerd. Zo wordt slechts een beperkt aantal lestijden besteed aan de leerinhouden over zuren en basen en worden de algemene leerplandoelen over technisch-technologische vaardigheden en onderzoeksvaardigheden niet voldoende bereikt. Door slechts in beperkte mate verbanden te leggen met toepassingen van chemie in de maatschappij en het bedrijfsleven, leren de leerlingen te weinig de effecten van techniek kennen en technische ontwerpen herkennen en omschrijven. Een onderzoekende houding wordt weliswaar bevorderd bij het observeren van demonstratieproeven, maar de leerlingenpractica vertonen te weinig een leerlijn van onderzoekend leren naar leren onderzoeken. De opdrachten zijn veeleer receptmatig en de kwaliteitseisen voor de verslagen zijn te laag. Niet altijd wordt het vereiste aantal leerlingenpractica uitgevoerd.

Doordat onderzoeksvaardigheden te weinig aan bod komen, levert het vak geen substantiële bijdrage aan het realiseren van de specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie. Dit is des te belangrijker, daar volgens de schoolafspraken het geïntegreerd werken aan onderzoekscompetentie in een pool naar keuze gebeurt en bijgevolg niet alle leerlingen uit de pool wetenschappen deze eindtermen bereiken. Een aantal van deze opdrachten rond onderzoekscompetentie is gerelateerd aan het vak chemie. De kwaliteit van de voorgelegde leerlingenwerken is wisselend. Ze omvatten een geïntegreerde aanpak van de drie te bereiken eindtermen, echter nog niet altijd op basis van een eigen experimenteel onderzoekje.

Uitrusting De beschikbare infrastructuur en de leermiddelen ondersteunen de leerplanrealisatie. Multimedia worden efficiënt ingezet, met inbegrip van het digitale leer- en communicatieplatform.

Evaluatiepraktijk De evaluatie is weliswaar gericht op de leerinhouden, maar wordt te weinig afgestemd op de leerplandoelstellingen. Heel wat examenopgaven overstijgen het beheersingsniveau dat door de leerplandoelstellingen wordt aangegeven of handelen over uitbreidingsleerstof. Een aantal kettingvragen en meerkeuzevragen zonder mogelijkheid tot motivering van het antwoord, bemoeilijken de beoordeling van het behaalde verwerkingsniveau. De vraagstelling is gericht op kennis, inzicht en toepassingen. Het probleemoplossend vermogen van de leerlingen wordt weinig aangesproken in maatschappelijk relevante contexten. Vaardigheden worden weinig geëvalueerd tijdens toetsen en examens. De leerlingenpractica worden beoordeeld op de kwaliteit van het verslag, minder op het proces dat daaraan voorafging. De opdracht over onderzoekscompetentie wordt zowel voor het leerproces als voor het eindproduct geëvalueerd.

De evaluatiecriteria voor taken, toetsen en examens zijn transparant en de correctie gebeurt op basis van oplossingsmodellen. In het cijfer voor dagelijks werk werden vorig schooljaar voor 10% algemene attitudes verrekend. Nochtans opteert het atheneum voor een loskoppeling van attitude- en cijfer rapport. Het gebrek aan validiteit van de leerlingenevaluatie relativeert uitspraken over de leerlingenresultaten. Ze voldeden vorig schooljaar globaal, met veeleer zwakke cijfers in III, 2. Daar ligt voor een aantal leerlingen de lat van de mondelinge proef duidelijk te hoog.

Leerbegeleiding De leerlingencursus is zorgvuldig opgesteld en biedt ondersteuning aan de leerlingen. Er worden bijkomend digitale bronnen ter beschikking gesteld, waarin de leerlingen op eigen initiatief beeldmateriaal en extra oefeningen kunnen raadplegen. Het cursusmateriaal sluit aan bij de leerinhouden maar bevat, in overeenstemming met het aanbod, veel verdiepings- en uitbreidingsleerstof. De verwachtingen voor toetsen en examens worden duidelijk gecommuniceerd en de leerlingen krijgen feedback op hun prestaties. Ze worden aangespoord tot regelmatige studie en voor vakgebonden problemen worden buiten de lestijden inhaalmomenten georganiseerd. Een systematische aanpak van het leren leren zoals geëxpliciteerd in de vakoverschrijdende eindtermen, is er nog niet.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep is zich bewust van de tekortkomingen in de leerplanrealisatie. Omwille van een opdrachtenwissel wordt momenteel vakdidactische expertise opgebouwd. Het is positief dat naar aanleiding van de doorlichting reeds enkele bijstellingen in het aanbod werden doorgevoerd. Er worden nascholingen gevolgd en er is ondersteuning door de pedagogische begeleidingsdienst.

3.1.1.6 Fysica in de basisvorming en het specifieke gedeelte van aso derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (2006/048)

Voldoet niet

Een aantal theoretische leerplandoelstellingen wordt te beperkt uitgediept. De vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen worden onvoldoende gerealiseerd. Het vak fysica draagt hierdoor te weinig bij tot het bereiken van de eindtermen over onderzoekscompetentie door alle leerlingen van de pool wetenschappen. De leermiddelen ondersteunen onvoldoende het organiseren van leerlingenpractica. De evaluatiepraktijk sluit te weinig aan bij de leerplandoelstellingen, waardoor de leerlingenresultaten op onvoldoende valide gegevens zijn gebaseerd.

Onderwijsaanbod De leerinhouden die gekoppeld zijn aan theoretische leerplandoelen worden niet evenwichtig aangeboden. In III, 1 werden vorig schooljaar de leerinhouden over elektrische schakelingen en kunstmatige radioactiviteit weinig uitgediept. In III, 2 werden aan het leerstofonderdeel over trillingen en golven slechts half zoveel lestijden besteed als het leerplan suggereert. Toch kwam in beide leerjaren uitbreidingsleerstof aan bod. In III, 2 werd ten aanzien van het leerplan onevenredig veel aandacht besteed aan het oplossen van vraagstukken.

In beide leerjaren stond tot nog toe een theoretische benadering van het fysicaonderwijs centraal. Hierdoor worden de leerplandoelstellingen rond onderzoeksvaardigheden en technisch-technologische vaardigheden

onvoldoende gerealiseerd. Het onderzoekend leren komt wel aan bod bij het observeren van demonstratieproeven, maar evolueert te weinig naar leren onderzoeken binnen de leerlingenproeven. Binnen de graad wordt niet het vereiste aantal leerlingenpractica uitgevoerd en de practicumopdrachten zijn gesloten en weinig uitdagend, met lage kwaliteitseisen voor de rapportering. Sinds dit schooljaar worden ze geleidelijk beter afgestemd op de leerplandoelstellingen. Doordat te weinig ingezet wordt op onderzoeksvaardigheden, levert het vak geen substantiële bijdrage aan het realiseren van de specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie. Dit is des te belangrijker, daar volgens de schoolafspraken het geïntegreerd werken aan onderzoekscompetentie in een pool naar keuze gebeurt en bijgevolg niet alle leerlingen uit de pool wetenschappen deze eindtermen bereiken. Voor de technisch-technologische vaardigheden worden de twee door het leerplan vooropgestelde informatie-opdrachten uitgevoerd. De opdrachten zijn nog weinig gericht op het verwerven van vaardigheden met betrekking tot techniek. In de lessen en via het leerboek worden de begrippen gekaderd in voor de leerlingen herkenbare en leefwereldgerichte contexten. In de leerlingennotities en in de evaluatie worden deze contexten niet opgenomen, zodat niet duidelijk is wat hiervan bij de leerlingen beklijft.

Uitrusting De beschikbare infrastructuur en leermiddelen ondersteunen de leerplanrealisatie voldoende voor het uitvoeren van demonstratieproeven, maar onvoldoende voor het organiseren van leerlingenpractica in grotere klasgroepen. Sommige leermiddelen zijn aan vervanging of herstelling toe. De vakgroep nam in het verleden te weinig initiatieven om het materiaal te actualiseren. Sinds dit schooljaar worden de tekorten aangevuld, in samenwerking met de schoolleiding en de pedagogische begeleidingsdienst. De beschikbare multimediale middelen worden efficiënt ingezet in de lessen. Voor het ICT-gebruik door de leerlingen betekent het digitale leer- en communicatieplatform een meerwaarde.

Evaluatiepraktijk De evaluatie is representatief voor de leerinhouden, maar wordt onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De opgaven peilen naar kennisreproductie enerzijds en het kunnen oplossen van vraagstukken anderzijds. Het probleemoplossend vermogen van de leerlingen wordt weinig aangesproken in maatschappelijk relevante contexten. De examenopgaven zijn niet altijd taalzuiver. Vaardigheden worden weinig geëvalueerd tijdens toetsen en examens. De leerlingenpractica worden beoordeeld op de kwaliteit van het verslag, minder op het proces dat daaraan voorafging.

De evaluatiecriteria voor taken, toetsen en examens zijn transparant en de correctie gebeurt op basis van oplossingsmodellen. Het gebrek aan validiteit bij de evaluatie hypothekeert de betrouwbaarheid van de leerlingenresultaten. De klasgemiddelden zijn overwegend laag, met weinig positieve uitschieters. Vorig schooljaar behaalde in III, 2 meer dan een derde van de leerlingen uit de pool wetenschappen een jaartekort voor fysica.

Leerbegeleiding In lessen waar de leerlingen zelf actief kunnen zijn, zoals tijdens de practica, werken ze actiever mee dan tijdens de leergesprekken. Het cursusmateriaal omvat een leerboek, aanvullende digitale bronnen en persoonlijke notities. In III, 1 worden de leerlingennotities geleidelijk vervangen door een begeleidende cursus. Aan de kwaliteit van de leerlingennotities in III, 2 worden geen eisen gesteld. Ze zijn doorgaans ongestructureerd en niet representatief voor de opbouw van de lessen. Vaak bestaan ze enkel uit reeksen opgeloste vraagstukken, zonder verdere duiding. De intensiteit en de wijze waarop leerlingen het leerboek en de digitale bronnen gebruiken bij hun studie wordt weinig opgevolgd. Preventieve leerbegeleiding zoals geëxpliciteerd in de vakoverschrijdende eindtermen leren leren, is er nog niet. Wel worden de verwachtingen voor toetsen en examens duidelijk gecommuniceerd. De leerlingen krijgen feedback op hun prestaties en voor het oplossen van vakgebonden problemen worden buiten de lestijden remediërmomenten georganiseerd. De rapportcommentaren omvatten weinig toelichting bij zwakke resultaten maar wel verwijzingen naar remediërslessen.

Deskundigheidsbevordering Recente opdrachtenwissels remden de voorbije jaren expertiseontwikkeling in de vakgroep af. Er is inzet en bereidwilligheid om de tekorten weg te werken. De aanwezige vakkennis wordt aangevuld met pedagogisch-didactische nascholing en ondersteuning door de begeleidingsdienst. In de klaspraktijk werd reeds een aantal bijstellingen doorgevoerd, in de richting van een meer leerplangericht fysicaonderwijs.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex secundair, art. 15, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex secundair, art. 15, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex secundair, art. 15, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex secundair, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëringmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex secundair, 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex secundair, art. 15, 7°)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex secundair, art. 15, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex secundair, art. 115, 4)	ja
Respecteert de school voor gewoon secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex secundair, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex secundair, art. 115, tweede en derde alinea 252, § 1b en 252, § 2)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex secundair, art. 115, tweede en derde alinea 252, § 1b en 252, § 2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex secundair, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De huidige directie is er de voorbije drie jaren in geslaagd om het vertrouwen bij het personeel te winnen en de affiniteit met onder meer de deskundigheidsbevordering te verbeteren. De schoolleiding moedigt professionalisering aan en hanteert daarbij een gestructureerd nascholingsplan. Nascholing is een bewust aandachtspunt bij de functioneringsgesprekken. De nascholingsmiddelen worden goed gebruikt en de school investeert ook extra middelen om tegemoet te komen aan de noden.

De school wil op middellange termijn de nascholingen focussen rond 'activerende didactische werkvormen' en 'E-learning'. Als nascholingsvorm zet de school vooral in op intervisie met collega's. Schoolbrede noden worden aangepakt via pedagogische studiedagen.

Het scholingsaanbod wordt gecommuniceerd in de school en de directie faciliteert de mogelijkheden tot deskundigheidsbevordering. De gevolgde nascholingen worden geïnventariseerd en beoordeeld. Op vak- en studierichtingniveau verwacht de directie dat de verspreiding van de gevolgde nascholing via de vakgroepwerking gebeurt. In de praktijk leidt dit tot zowel doelgerichte als uitblijvende resultaten. De deelnemingsgraad aan nascholingssessies is uiteenlopend.

De voorbije twee schooljaren volgde amper de helft van het personeel minstens één algemeen pedagogische of vakgerichte nascholing. In een aantal vakgroepen ligt hier nog een groeimarge, te meer omdat de verspreiding van de verworven kennis en vaardigheden niet vlot verloopt. Het nascholingsaanbod op het niveau van de scholengemeenschap, de vakgroepwerking en de contacten met de pedagogische begeleidingsdiensten sluit de deskundigheidsbevordering grotendeels aan bij de noden van het team. De nadruk ligt vooral op het verwerven van ICT-vaardigheden en op algemeen pedagogische nascholingen. Er worden echter minder vakgerichte nascholingen gevolgd; dit wordt overgelaten aan de individuele leraar of vakgroep.

De effecten van zowel interne als externe professionaliseringsinspanningen worden nog niet gemeten. Gerichte bijstuvingsvoorstellen worden nog niet geformuleerd. De schoolleiding en de personeelsleden geven blijk van een openheid voor onderwijskundige ontwikkelingen en van voldoende kennis van de beleidsruimte.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De leerbegeleiding wordt verantwoord vanuit een visie op leerlingenbegeleiding waarvan ook loopbaan- en sociaal-emotionele begeleiding deel uitmaken. Deze visie sluit aan bij de benadering van een brede A-stroom waarin men leerlingen alle kansen wil geven en bij het algemene streven van de school om leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op het hoger onderwijs. De school operationaliseert haar visie op basis van het profiel van de leerlingen en van vastgestelde noden in een aantal doelgerichte acties.

Om leerlingen zo efficiënt mogelijk te begeleiden, brengt de school een aantal gegevens in kaart. Zo wordt aandacht besteed aan de startsituatie vanuit het basisonderwijs. Deze informatie wordt aangevuld met de resultaten van een taalvaardigheidstest. Leerlingen in II, 2 en III, 1 leggen leerstijl- en motivatietesten af. De resultaten van deze testen worden samen met de vakgebonden resultaten geanalyseerd. Voor leerlingen met specifieke noden is er een grondige analyse van de beginsituatie. Op basis hiervan worden kwaliteitsvolle individuele handelingsplannen opgesteld met begeleidingsdoelen, maatregelen op leerling- en leraarniveau en evaluatiecriteria om het bereiken van de doelen na te gaan.

De school wijst de eerstelijnszorg toe aan de vakleraren. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat zij hun verantwoordelijkheid ter zake opnemen. Zoals het schoolbeleid verwacht, is er aandacht voor vakgebonden studietips en zijn de verwachtingen voor toetsen en examens duidelijk. In de meeste vakken is er een goed gestructureerde aanpak. Het gebruik van actieve werkvormen, de integratie van ICT in het leerproces en de aandacht voor reflectie op het eigen leren zijn echter leraargebonden. Indien er tegenvallende evaluatieresultaten zijn, kunnen leerlingen rekenen op vakgebonden remediëring.

De school investeert via tal van initiatieven in structurele remediërende leerbegeleiding voor leerlingen die meer of andere zorg nodig hebben. Er is een voltijds leerlingenbegeleider die leerlingen individueel of in groep begeleidt en die ook het aanspreekpunt is voor de samenwerking met het CLB (centrum voor leerlingenbegeleiding) en met de GON-begeleiders (geïntegreerd onderwijs). In de eerste graad zijn er structureel ingeroosterde inhaallessen voor Frans, Nederlands en wiskunde en is er een huiswerkklass waarin vooral leerlingen met taalproblemen worden ondersteund. Leerlingen met leer- en ontwikkelingsstoornissen worden extra begeleid in de 'zorgklas'. Een aantal hoogbegaafde leerlingen krijgt extra uitdaging aangeboden. In de tweede en de derde graad nemen enkele leraren de 'tweedelijns'-remediëring op zich. Er zijn 'leerateliërs' waar leerlingen op basis van de resultaten op de leer- en motivatietesten geholpen worden bij het zelf sturen van het leerproces of met het inzichtelijk verwerken van de leerstof. Onder het motto 'de groten helpen de kleintjes' geven oudere leerlingen bijles aan leerlingen uit lagere graden. Ze ondersteunen hen ook bij het voorbereiden op examens. Tijdens de examens krijgen leerlingen de kans om onder begeleiding op school te studeren.

Het leerlingvolgsysteem wordt op een efficiënte wijze gebruikt om leerproblemen te signaleren en om remediëringsinitiatieven te registreren. De begeleidende klassenraad volgt de effecten van de remediëringsinitiatieven voor elke leerling op en stuurt bij waar nodig. De communicatie met ouders en leerlingen gebeurt aan de hand van aanmoedigende en waar nodig op remediëring gerichte rapportcommentaren, via individuele brieven en via de agenda's.

De school heeft oog voor de doeltreffendheid van een aantal deelaspecten van de leerbegeleiding. Zo behaalde ze haar eigen streefcijfer voor de reductie van het aantal leerlingen in de zorgklas door vakleraren sterker te responsabiliseren voor de eerstelijnszorg. De school volgt de aanpak van leerlingen met leer- en ontwikkelingsstoornissen op en peilt naar het rendement van haar acties in het kader van haar GOK-beleid

(gelijke onderwijskansen). Toch is er nog ruimte voor een meer systematische en ruimer opgevatte analyse van het rendement van de begeleidingsinitiatieven op schoolniveau.

Recente evoluties illustreren de dynamiek van de school op het vlak van leerlingenbegeleiding. Zo is vorig schooljaar in het kader van de schoolloopbaanbegeleiding een digitaal leerlingportfolio ingevoerd. Met dit instrument wordt op een geïntegreerde wijze gewerkt aan studie- en beroepskeuzevaardigheden, aan de leerattitudes en de leermotivatie van leerlingen en aan de wijze waarop ze hun leerproces organiseren en beoordelen.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ontwikkeling.

Motivering

Zowel in de middenschool als in het atheneum is de visie op evalueren in ontwikkeling. De schoolleiding wil inzetten op een meer leerplangerichte evaluatie, zodat het oriënteren en attesteren van de leerlingen op een valide basis is gestoeld. Naast het evalueren van de mate waarin leerinhouden worden verwerkt, impliceert dit ook het beoordelen van vaardigheden en attitudes. Daarnaast wil de school aan proces- en competentiegericht evalueren een groter aandeel toekennen in de beoordeling van de leerlingen.

Over de nieuwe inzichten en doelstellingen wordt participatief overlegd met het lerarenteam. Om het evaluatiebeleid verder uit te werken en het draagvlak ervoor te verankeren, werden werkgroepen opgericht. Er is echter nog geen coherente, uitgeschreven visietekst van waaruit de verdere concretisering van de evaluatiepraktijk vorm kan krijgen. De ondersteuning voor de leraren situeert zich voornamelijk op het organisatorische en praktische vlak. Hiervoor zijn richtlijnen opgenomen in de informatiebrochure voor nieuwe leraren en in het schoolreglement. Voor de inhoudelijke aspecten van de leerlingenevaluatie rekent de schoolleiding op de professionaliteit van de leraren en verwijst zij naar de leerplannen. Zij sensibiliseert de vakgroepen tot collegiaal leren en samenwerken. Een beperkt aantal vakgroepen wordt voor de evaluatiepraktijk ondersteund door de pedagogische begeleidingsdienst en een aantal leraren volgde hierover nascholing. In de middenschool vormt leerplangericht evalueren een onderdeel van de functioneringsgesprekken. In het atheneum is dit een verplicht aandachtspunt voor de vakgroepen.

Uit de doorlichting blijkt dat de verwachtingen van de schoolleiding met betrekking tot valide evalueren nog niet worden ingelost. Sommige vakgroepen slagen hierin reeds uitstekend, maar doorgaans is de afstemming op de eindtermen en de leerplandoelstellingen voor verbetering vatbaar (zie ook 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen). Door toets- en examenopgaven te sterk af te stemmen op de leerinhouden en/of de leerboeken wijkt het gevraagde beheersingsniveau in een aantal vakken af van wat de leerplannen vooropstellen. Kennis en reproductie krijgen te veel aandacht, vaardigheden te weinig. De evaluatie van attitudes verloopt niet eenduidig. De invulling en de implementatie van het attituderapport en van de attitudes die in de middenschool bijkomend en soms overlappend worden meegenomen bij het dagelijks werk, nopen tot kritische reflectie.

In de middenschool worden muzikale en plastische opvoeding permanent geëvalueerd. Voor de andere vakken vormen toetsen, taken en examens de basis voor de evaluatie. Leerlijnen en competentieontwikkeling worden tot nog toe slechts beperkt meegenomen in het evaluatieproces. Wel werd in het kader van de opdracht over onderzoekscompetentie een instrument uitgewerkt dat toelaat om op een voorbeeldige manier de vorderingen in het leer- en werkproces vast te leggen. Hieraan wordt een consequente rapportering gekoppeld. Sinds vorig schooljaar hanteert de school bovendien een digitaal portfolio waarin zij de competentieontwikkeling, de leerattitudes en de motivatie van de leerlingen begint op te volgen.

De deliberatiecriteria zijn specifiek voor middenschool en atheneum, waarbij het gewicht voor dagelijks werk groter is in de middenschool. Over de evaluatie- en deliberatiecriteria wordt transparant gecommuniceerd met ouders en leerlingen. De motivering van B- en C-attesten gebeurt conform de regelgeving in de eerste graad, veeleer summier in het atheneum. In de notulen van de eerste graad zijn de begeleidingsacties van de school samengevat tot een algemene verwijzing naar aangeboden remediëring. In de notulen van de tweede en de derde graad zijn er geen verwijzingen. De begeleidingsacties worden dan ook niet aangewend door de delibererende klassenraad om de B- en C-attesten te onderbouwen. De deliberatie en de advisering gebeuren prospectief, ook rekening houdend met onderwijsvormen en studierichtingen buiten de school. Om het lerarenteam hierin voldoende te professionaliseren, loopt in samenwerking met de scholengemeenschap, het initiatief 'horizonverruiming'. De attestering van de leerlingen spoort met de Vlaamse gemiddelden. De school beperkt uitgestelde beslissingen in overeenstemming met de regelgeving tot uitzonderlijke en individuele gevallen.

Om de evaluatie beter in te bedden in het leerproces, wordt veel zorg besteed aan de rapportcommentaren, die voor de meeste vakken naast aanmoedigend ook remediërend worden geformuleerd. De school zet momenteel stappen om de evaluatiecijfers van de leerlingen permanent zichtbaar te maken via het digitaal communicatieplatform en de frequentie van de tussentijdse rapportering op te voeren om zo aan te sluiten op de visie van procesgericht evalueren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De middenschool en het atheneum vormen een pedagogisch geheel en dat manifesteert zich ook in het schoolbeleid. Beide directeurs treden op als een goed samenwerkend en dynamisch team. Zij zijn erin geslaagd om, na een periode van onrust en ontevredenheid, het schoolklimaat om te buigen en het vertrouwen, het welbevinden en de betrokkenheid van de personeelsleden merkbaar te doen toenemen. Zij voeren een complementair, participatief en laagdrempelig beleid dat erop gericht is de aanwezige competenties in de personeelsformatie optimaal te benutten.

De schoolleiding ervaart het algemeen beleid vanuit de scholengroep Ant1gon als zeer ondersteunend, zowel op onderwijskundig en infrastructureel vlak als voor wat het welzijnsbeleid betreft.

De school onderschrijft de visie en het pedagogisch project van het GO! en haar scholengroep, maar wil ook eigen accenten leggen. Hiervoor heeft zij een aantal visieteksten uitgeschreven, onder meer voor leerlingenbegeleiding en talenbeleid. In een klimaat van discipline, respect en zorg wil zij alle leerlingen sterker maken in hun onderwijsloopbaan. Men profileert zich als een school die leerlingen wil voorbereiden op verder studeren in het hoger onderwijs. Om die doelen te bereiken heeft het schoolbeleid de voorbije jaren ingezet op onderwijsvernieuwing met inbreng van multimedia en een intensievere vakgroepwerking. De vakgroepen hebben zich recentelijk gefocust op leerplanrealisatie en op de validiteit van de evaluatie. In deze context werd in de derde graad het werken aan onderzoekscompetentie herdacht en herwerkt. Ten onrechte heeft men hierbij gekozen voor een groter eindwerk in slechts één van de studierichtingspolen. Daardoor worden de betreffende specifieke eindtermen in de andere pool niet of onvolledig gerealiseerd.

Het talenbeleid werd recentelijk, na een periode van impasse, weer opgestart. Men heeft een nieuwe werkgroep samengebracht met vertegenwoordiging uit de verschillende schoolgeledingen en vakdisciplines. De school kent een groeiende instroom van leerlingen met een andere thuistaal dan het Nederlands. Tegelijkertijd is men er zich van bewust dat ook heel wat Nederlandstalige leerlingen nood hebben aan talige ondersteuning. Op basis van deze vaststellingen is een degelijke visietekst uitgeschreven en worden acties uitgewerkt voor een brede groep leerlingen.

Het personeelsbeleid vormt een specifiek aandachtspunt in het schoolbeleid. Door de groei van de leerlingenpopulatie en het aantal leraren dat door pensionering uitstroomt gaat veel aandacht naar de aanwerving en de begeleiding van nieuwe leraren. De schoolleiding is er zich van bewust dat een definitieve aanstelling zijn weerslag heeft op het personeelsbeheer van de hele scholengemeenschap. De functiebeschrijvingen van de scholengroep zijn aangevuld en in een aantal gevallen geïndividualiseerd. Beide directeurs hebben een goed zicht op het functioneren van hun personeelsleden, maar een aantal vastgestelde lacunes in de leerplanrealisatie tijdens de schooldoorlichting wijst op de noodzaak van verdere aansturing, stimulering en opvolging.

Infrastructureel bevindt de school zich op een goed onderhouden campus. Door de groei van de school heeft men steeds meer te kampen met plaatsgebrek. In dit kader werden de extra uren leraar het huidige schooljaar niet besteed aan lesuren en mogelijke klassplitsingen, maar aan beleidsondersteunende opdrachten. De geplande uitbreiding van de sportinfrastructuur loopt vertraging op door procedurele problemen.

Zowel binnen de scholengroep als in de school functioneren de officiële participatieorganen. Lokaal zijn er onder meer ook een actieve en betrokken ouder- en leerlingenraad. Het lokale pedagogisch college fungeerde lange tijd als officieuze werkgroep voor de pedagogische en organisatorische aspecten van de schoolwerking. Recentelijk werden die taken overgenomen door een brede waaier van werkgroepen. De schoolleiding communiceert intensief en volledig met de personeelsleden via de dienstmededelingen, maar door de laagdrempelige beleidsvoering verloopt heel wat communicatie ook informeel.

Zowel binnen de scholengroep als in de school is er grote aandacht voor kwaliteitszorg. Een externe organisatie begeleidt de scholen van de scholengroep inzake kwaliteitszorg. Men is nu gestart met een tweede cyclus waarin analyse en bijsturing van de verschillende schoolse aspecten centraal staan. Het pedagogisch college focust zich nu op de opvolging daarvan op schoolniveau. Binnen de scholengemeenschap volgt het college van directeurs de resultaten en attestering in de verschillende scholen op.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor cultuur- en gedragswetenschappen in het specifiek gedeelte aso in de tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerbegeleiding.
- De informatierijke rapportering.
- Het toegenomen welbevinden en de betrokkenheid van de personeelsleden.
- Het aangename schoolklimaat.

Wat betreft het algemeen beleid

- De ontwikkelingsgerichte dynamiek.
- Het doordachte personeelsbeleid.
- De participatieve beleidsvoering.
- De aandacht voor kwaliteitszorg.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de specifieke eindtermen m.b.t. de onderzoekscompetentie in de beide polen van de tweepolige studierichtingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen in de meeste vakken.
- Het verder uitwerken van de taalondersteunende acties in het talenbeleid.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplandoelstellingen voor wiskunde in het specifieke gedeelte van aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen.
- De leerplandoelstellingen voor chemie en fysica in de basisvorming en het specifieke gedeelte van aso derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde.
- De leerplandoelstellingen voor wiskunde in de basisvorming van aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Humane wetenschappen en Latijn-moderne talen.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

BEPERKT GUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Wetenschappen	X	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	X	
Graad 3 ASO Economie-wetenschappen	X	X
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	X	
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	X	
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	X	X
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	X	X
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	X	X

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 10-11-2015 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Liesbet Waumans de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	